

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język niemiecki
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy
<i>Forma/Formy arkusza:</i>	EJNP-P0-100 (wersja A, wersja B)
<i>Termin egzaminu:</i>	6 maja 2022 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2022 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022 ¹⁾		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
1.2.			R
1.3.			R
1.4.			F
1.5.			R

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	D	B
2.2.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	A	E
2.3.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E	A
2.4.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B	D

¹⁾ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C	A
3.2.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B	C
3.3.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A	C
3.4.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B	B
3.5.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A	C
3.6.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C	A

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	D	C
4.2.			F	E
4.3.			E	F
4.4.			B	A

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A	C
5.2.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C	A
5.3.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	C	A

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A	D
6.2.			D	A
6.3.			A	D
6.4.			C	B
6.5.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	D	A

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	B	C
7.2.			C	A
7.3.			E	D

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B	A
8.2.			B	C
8.3.			C	A
8.4.			A	B
8.5.			A	C

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A	C
9.2.			B	A
9.3.			C	B
9.4.			B	A
9.5.			A	C

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wraz z uczniami z Twojej klasy prowadzisz od dwóch miesięcy kurs komputerowy dla seniorów. Na swoim blogu:

- podaj powód prowadzenia tego kursu
- opisz zadania, którymi uczestnicy kursu są najbardziej zainteresowani
- napisz, jaką niespodziankę przygotowali dla Ciebie seniorzy i jak na nią zareagowałeś(-aś)
- poinformuj, jaką akcję dla seniorów jeszcze planujecie.

Wymagania ogólne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1) *Zdający opisuje [...] czynności.*
- 5.5) *Zdający wyraża i uzasadnia [...] opinie, poglądy i uczucia.*
- 5.8) *Zdający opisuje intencje, [...] i plany na przyszłość.*
- 7.2) *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*
- 7.7) *Zdający wyraża emocje [...].*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów z polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
 - a. nie realizuje tego podpunktu
 - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
 - **podaj powód prowadzenia tego kursu**
Im Kurs können die Senioren lernen, mit dem Computer umzugehen. (jedno odniesienie)
 - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np. *Im Kurs können die Senioren lernen, mit dem Computer umzugehen und im Internet zu surfen.* (dwa odniesienia).
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
 - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
 - **opisz zadania, którymi uczestnicy kursu są najbardziej zainteresowani**
Die beliebtesten Aufgaben sind E-Mails zu versenden und zu empfangen oder Skype zu verwenden.

- b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
Am liebsten arbeiten die Senioren an Bildern. Sie lernen die Bilder herunterladen, kopieren und in Photoshop bearbeiten. (jedno rozbudowane odniesienie).
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
- a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np.
- **napisz, jaką niespodziankę przygotowali dla Ciebie seniorzy i jak na nią zareagowałeś(-aś)**
Die Senioren haben mir ein Spiel geschenkt.
- b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np. *Die Senioren haben mir ein Spiel geschenkt und ich freute mich darüber.*
- c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np. *Die Überraschung war nett. Ich habe gelacht und danke gesagt.*
- d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź, np. *Im letzten Unterricht haben die Kursteilnehmer eine selbstgemachte Präsentation über unseren Computerkurs gezeigt. Ich habe mich darüber sehr gefreut.*
6. Wyrażenia takie jak np. *interessant, bemerkenswert* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażen, lub za pomocą równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu, jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
- **napisz, jaką niespodziankę przygotowali dla Ciebie seniorzy i jak na nią zareagowałeś(-aś)**
Das Buch als Geschenk war für mich wunderschön und wunderbar.
 - **napisz, jaką niespodziankę przygotowali dla Ciebie seniorzy i jak na nią zareagowałeś(-aś)**
Die Blumen als Dankeschön waren schön und schrecklich und ich war glücklich.
8. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą co najmniej trzech słów/wyrażen odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.
- **opisz zadania, którymi uczestnicy kursu są najbardziej zainteresowani**
Die Teilnehmer mailen, chatten und programmieren am liebsten.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory takie jak np. *sehr, genug, ein bisschen* nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia, np.
- **opisz zadania, którymi uczestnicy kursu są najbardziej zainteresowani**
 - **poinformuj, jaką akcję dla seniorów jeszcze planujecie**
Die Senioren wollen vor allem wissen, wie man E-Mails versendet. Darüber werden wir ihnen künftig mehr Informationen geben.

13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy danego podpunktu, np. informując o planowanej akcji dla seniorów, zdający pisze: *Man muss die Leute unterstützen.* – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt niezrealizowany), np. informując o zadaniach, którymi uczestnicy kursu są najbardziej zainteresowani, zdający pisze: *Die Senioren werden am liebsten E-Mail-Kontos erstellen.* (O→N) zamiast *Die Senioren erstellen am liebsten E-Mail-Kontos.*
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeżeli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np.
- **poinformuj, jaką akcję dla seniorów jeszcze planujecie**
Ich weiß nicht, was für eine Aktion wir künftig organisieren werden, vielleicht etwas, was den Senioren im Leben hilft. („odniósł się”)
Ich weiß nicht, was für eine Aktion wir künftig organisieren werden. („nie odniósł się”)
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
- **poinformuj, jaką akcję dla seniorów jeszcze planujecie**
In der Zukunft möchten wir etwas für środowisko naturalne machen. („nie odniósł się”)
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.
- **poinformuj, jaką akcję dla seniorów jeszcze planujecie**
W następnym roku möchten wir einen Seniorenlauf in unserer Stadt organisieren.
(„odniósł się”)

Zadanie 10.

Wraz z uczniami z Twojej klasy prowadzisz od dwóch miesięcy kurs komputerowy dla seniorów. Na swoim blogu:

- podaj powód prowadzenia tego kursu
- opisz zadania, którymi uczestnicy kursu są najbardziej zainteresowani
- napisz, jaką niespodziankę przygotowali dla Ciebie seniorzy i jak na nią zareagowałeś(-aś)
- poinformuj, jaką akcję dla seniorów jeszcze planujecie.

Hallo Leute,

seit zwei Monaten organisieren meine Mitschüler und ich einen Computerkurs für Senioren.

- podaj powód prowadzenia tego kursu

5.5) Zdający wyraża i uzasadnia [...] opinie, poglądy i uczucia.

7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wskazuje powód, dla którego prowadzi (z innymi uczniami) kurs komputerowy dla seniorów, np. *Wir machen den Kurs, weil es viele Senioren in unserer Stadt gibt, die den Computer nicht selber bedienen können und Hilfe brauchen.* („odniósł się i rozwinął”)

Powód prowadzenia kursu komputerowego może dotyczyć na przykład:

- poziomu wiedzy komputerowej seniorów, np. *Wir machen den Computerkurs, weil die Senioren keine Ahnung von Computern haben.* („odniósł się”) / *Wir führen den Computerkurs durch, weil die Senioren geringe Computerkenntnisse haben. Im Kurs sollen sie lernen, wie man im Internet surft und Texte ausdruckt.* („odniósł się i rozwinął”)
- okoliczności/osób, które sprawiły, że zdający prowadzi (z innymi uczniami) kurs komputerowy dla seniorów, np. *Auf die Idee des Kurses für Senioren kam ich, als ich mit einer älteren Frau sprach.* („odniósł się”)
- zalet prowadzenia kursu komputerowego, np. *Wir entschieden uns, den Kurs zu organisieren, weil wir daraus Profit ziehen. Wir bekommen Erfahrung als Lehrer. Dabei verbessern wir unsere Computerkenntnisse.* („odniósł się i rozwinął”).

Informacje dotyczące uczuć/emocji zdającego związanych z kursem komputerowym są traktowane jako element rozwijający wypowiedź, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wskazuje powód prowadzenia kursu komputerowego dla seniorów, np. *Die Senioren aus dem Altenheim haben uns um einen Computerkurs für sie gebeten. Ich freue mich sehr, dass wir solch einen Kurs für sie durchführen.* („odniósł się i rozwinął”), ALE *Die Senioren aus dem Altenheim haben uns um einen Computerkurs für sie gebeten.* („odniósł się”).

Wymagany jest spójnik „bo”, „ponieważ”, „dlatego” (*denn, weil, deshalb/deswegen/darum*), gdy z kontekstu wypowiedzi nie wynika uzasadnienie prowadzenia kursu komputerowego dla seniorów, np. *Wir machen den Computerkurs für die Senioren. Das Haus, in dem sie wohnen, liegt in der Nähe von unserer Schule.* („nie odniósł się”), ALE *Wir machen den Computerkurs für die Senioren, denn das Haus, in dem sie wohnen, liegt in der Nähe von unserer Schule.* („odniósł się”).

<p>Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do tego podpunktu polecenia, np.</p> <ul style="list-style-type: none"> informuje jedynie o różnych kursach, np. <i>In unserer Stadt werden verschiedene Computerkurse organisiert.</i> 		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
<p>Es ist schwer zu sagen, warum wir den Kurs machen.</p> <p>Den Grund für die Organisation des Kurses kann doch jeder verstehen.</p>	<p>Warum wir das machen? Senioren wollen mit Menschen per Internet kommunizieren lernen.</p> <p>Wir führen den Computerkurs für Senioren durch, weil ein großes Interesse besteht.</p>	<p>Einige ältere Menschen haben unseren Informatiklehrer nach einem Computerkurs gefragt. Er hat uns darüber informiert. So entschieden wir uns, den Kurs für Senioren durchzuführen.</p> <p>Meine Oma braucht immer meine Hilfe am PC. Ich glaube, andere Senioren auch. Darum kamen wir auf die Idee des Computerkurses.</p> <p>Der Grund für den Kurs ist einfach. Wir wollen etwas gegen die Einsamkeit der Senioren machen. Durch den Kurs können sie mit anderen Menschen per Internet kommunizieren, z. B. mailen.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • opisz zadania, którymi uczestnicy kursu są najbardziej zainteresowani 		
5.1) Zdający opisuje [...] czynności. 7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.		
<p>Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do zadań, którymi uczestnicy kursu są najbardziej/szczególnie zainteresowani, np.</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje zadania/zadanie, które seniorzy wykonują najchętniej, np. <i>Die praktischen Übungen zum Online-Einkaufen interessieren die Senioren am meisten. Am häufigsten kaufen sie Kleidung und Schuhe.</i> („odniósł się i rozwinął”) LUB • informuje, jakie czynności są chętnie wykonywane przez uczestników kursu, np. <i>Die Senioren lernen gern, wie man Dateien speichert und kopiert.</i> („odniósł się”) LUB • pisze o preferowanej przez seniorów formie pracy podczas kursu, np. <i>Die Kursteilnehmer machen gern die Aufgaben, die sie alleine lösen sollen.</i> („odniósł się”). <p>Podanie tylko nazw własnych, np. programów, aplikacji komputerowych (<i>Word, Excel, Facebook</i> itp.), nie jest realizacją tego podpunktu polecenia. Mogą być one jednak elementem rozwijającym, pod warunkiem że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu, czyli pisze, że kursanci są tymi programami najbardziej zainteresowani. <i>Die Kursteilnehmer sind am meisten an Word, Excel und PowerPoint interessiert.</i> („odniósł się i rozwinął”), <i>ALE Im Kurs gibt es Word, Excel und PowerPoint.</i> („nie odniósł się”).</p> <p>Użycie liczebników i/lub innych wyrażen określających ilość nie jest uznawane za kolejne odniesienie do podpunktu polecenia, np. <i>Die Senioren bearbeiten am liebsten Bilder und Texte im Kurs.</i> („odniósł się”). <i>Die Senioren bearbeiten am liebsten viele Bilder und Texte im Kurs.</i> („odniósł się”).</p> <p>Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do tego podpunktu polecenia, np.</p> <ul style="list-style-type: none"> • pisze o czynnościach dnia codziennego, np. <i>Die Senioren betreuen ihre Enkelkinder und bereiten ihnen Essen zu.</i> 		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
<p>Es gibt viele interessante Aufgaben im Kurs.</p> <p>Für die Senioren ist alles im Kurs interessant.</p> <p>Die Senioren essen am liebsten viele Früchte.</p>	<p>Das Surfen im Internet gefällt ihnen am besten.</p> <p>Am liebsten schicken sie E-Mails.</p> <p>Die Kursteilnehmer arbeiten am liebsten in der Gruppe.</p>	<p>Das Recherchieren im Internet gehört zu den beliebtesten Aufgaben der Kursteilnehmer. Die Suche nach Fotos und ihre Bearbeitung macht ihnen viel Spaß.</p> <p>Ab und zu arbeiten die Senioren gern alleine, wie beim Herunterladen der Dateien. Aber bei den meisten Aufgaben macht ihnen Gruppenarbeit viel Spaß.</p> <p>Im Kurs lernen die Senioren mailen und chatten. Am liebsten aber laden sie Musik herunter.</p>

- napisz, jaką niespodziankę przygotowali dla Ciebie seniorzy i jak na nią zareagowałeś(-aś)

7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

7.7) Zdający wyraża emocje [...].

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (informacja o niespodziance przygotowanej przez seniorów oraz reakcja zdającego na niespodziankę) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *Die Senioren haben mir im Unterricht eine Überraschung vorbereitet, d.h. sie haben lustige Fotos gefunden und sie mir per E-Mail geschickt. Sie haben mir damit eine große Freude gemacht.* („odniósł się i rozwinął”).

Jeżeli zdający w minimalnym stopniu nawiązał tylko do jednego członu, tj.

- a) poinformował, jaką niespodziankę przygotowali dla niego seniorzy, ale nie wyjaśnił, jak na nią zareagował, np. *Die Senioren haben mir ein Album geschenkt.* ALBO
- b) wyjaśnił, jak zareagował na niespodziankę, ale nie poinformował, jaką niespodziankę przygotowali dla niego seniorzy, np. *Ich habe mich über die Überraschung sehr gefreut.* wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, np.

- a) *Die Senioren haben mir eine CD geschenkt. Da gab es die besten Fotos von unserem Computerkurs. Alle Kursteilnehmer waren da und ich mit meinen Klassenkollegen.* (rozbudowana informacja o tym, jaką niespodziankę sprawili uczestnicy kursu, ale brak wyjaśnienia, jak na nią zareagował zdający)
- b) *Über die Überraschung habe ich mich sehr gefreut. Ich habe gelacht und mich bei den Senioren bedankt.* (rozbudowana informacja o reakcji zdającego na niespodziankę, ale brak informacji, jaką niespodziankę sprawili uczestnicy kursu), wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Realizując pierwszą część podpunktu polecenia, zdający opisuje niespodziankę przygotowaną dla niego przez seniorów, np.

- podarunek, jaki otrzymał od seniorów, np. *Die Kursteilnehmer haben mir ein Buch geschenkt. / Die Kursteilnehmer haben mir eine Kinokarte als Geschenk gegeben.*
- wydarzenie, jakie zaplanowali seniorzy w formie podziękowania za zajęcia, np. *Die Senioren haben mir eine Überraschung vorbereitet: eine Party im Restaurant.*

Z treści pracy musi wynikać, że niespodzianka:

- została przygotowana przez seniorów celowo dla zdającego, np. *Die Senioren haben mich mit einer langen Dankesrede überrascht. Ich habe große Augen gemacht.* („odniósł się i rozwinął”) LUB/
- zaskoczyła zdającego / wywołała emocje, np. *Die Senioren haben das Lied „Hoch soll er leben“ vorgesungen. Ich war total überrascht und habe vor Freude geweint.* („odniósł się i rozwinął”)

Samo poinformowanie, że seniorzy sprawili zdającemu niespodziankę, nie jest traktowane jako realizacja tego podpunktu polecenia, np. *Die Senioren haben mir eine Überraschung vorbereitet.* („nie odniósł się”)

Realizując drugą część podpunktu polecenia, zdający odnosi się do swojej reakcji na niespodziankę. Jako reakcję uznaje się:

- emocje, uczucia piszącego, np. *Die PowerPoint-Präsentation hat mich völlig überrascht.*
- czynności, działania podjęte przez piszącego, np. *Von der Überraschung habe ich sofort meinen Freunden erzählt.*
- opinie związane z faktem, że seniorzy zrobili zdającemu niespodziankę, np. *Ich meine, dass jede Überraschung viel Freude macht.*

Informacja o okolicznościach, w jakich seniorzy zrobili zdającemu niespodziankę, jest traktowana jako element rozwijający, np. *Nach dem letzten Unterricht haben mir die Senioren unerwartet eine Präsentation gezeigt. Ich war glücklich.* („odniósł się i rozwinął”), ALE *Die Senioren haben mir unerwartet eine Präsentation gezeigt. Ich war glücklich.* („odniósł się”).

Jeżeli zdający pisze o niespodziance, która dopiero będzie przygotowana przez seniorów, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Die Senioren haben die Absicht, mir eine Überraschung vorzubereiten, wahrscheinlich werden sie eine Bildersammlung auf einer CD machen. Natürlich werde ich mich freuen.* (R→O)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnej części tego podpunktu polecenia, np.

- informuje o innym wydarzeniu, a nie o niespodziance przygotowanej przez seniorów, np. *Gestern gab es keinen Strom im Unterricht und das hat uns überrascht.*
- opisuje emocje uczestników kursu podczas wykonywania zadań, np. *Die Kursteilnehmer sind immer zufrieden, wenn sie im Internet surfen.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
<p>Die Senioren haben über eine Überraschung nachgedacht.</p> <p>Es wäre nett, eine Überraschung von ihnen zu bekommen.</p> <p>Die Senioren haben etwas gemacht.</p>	<p>Die Senioren haben eine Überraschung für mich vorbereitet: eine Torte.</p> <p>Ich habe mich bei den Senioren für das Bild bedankt.</p> <p>Sie haben eine Vorstellung für mich vorbereitet.</p>	<p>Die Senioren haben mich überrascht und mir eine Präsentation über unsere Zusammenarbeit geschenkt. Ich war sehr gerührt!</p> <p>Sie haben einen Film über unseren Kurs mit den besten Aufnahmen von mir und meinen Schulkameraden gezeigt. Ich war sehr beeindruckt! Eine große Überraschung!</p>

- poinformuj, jaką akcją dla seniorów jeszcze planujecie

7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

5.8) Zdający opisuje intencje, [...] i plany na przyszłość.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający informuje, jaka akcja dla seniorów jest jeszcze planowana, np. *Wir planen für die Senioren eine andere Aktion „Zusammen kochen im Seniorenklub“. Die Senioren haben sicher großes Interesse daran.* („odniósł się i rozwinął”).

Informacja o planowanej akcji dla seniorów może odnosić się na przykład do:

- celu, w jakim akcja ma być przeprowadzona, np. *Wir planen eine weitere Aktion für ältere Leute. Das Ziel der Aktion ist, Müll im Stadtpark zu sammeln. Wir möchten etwas für die Umwelt tun.* („odniósł się i rozwinął”). / *Wir möchten, dass die Senioren bei der nächsten Aktion Gymnastik machen.* („odniósł się”).
- przewidywanego programu akcji, np. *Eine weitere Aktion für unsere Senioren „Handarbeiten“ umfasst Nähen und Stricken.* („odniósł się i rozwinął”).

Informacje np. o terminie planowanej akcji, o miejscu, w którym akcja ma być przeprowadzona, są traktowane jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli informuje, jaka akcja dla seniorów jest planowana, np. *Unsere nächste Aktion „Wir sprechen Englisch“ planen wir für Juni in unserem Klub.* („odniósł się i rozwinął”), ALE *Die nächste Aktion findet im Seniorenklub statt.* („nie odniósł się”).

Nie jest wymagane użycie wyrażenia „akcja”. Wyrażenie to nie stanowi rozwinięcia wypowiedzi.

Przedstawienie tylko opinii, np. o potrzebie przeprowadzenia kolejnej akcji, nie jest realizacją tego podpunktu polecenia, ale może być traktowane jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element polecenia, tzn. informuje, jaka akcja dla seniorów jest jeszcze planowana, np. *Die nächste Aktion für unsere Senioren betrifft Müllsortieren. Für sie ist das oft ein Problem. Ich finde die geplante Aktion sehr nützlich für die Senioren.* („odniósł się i rozwinął”). *Ich finde die geplante Aktion sehr nützlich für die Senioren.* („nie odniósł się”).

Jeżeli z wypowiedzi wynika, że akcja planowana jest przez kogoś innego, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest akceptowana, ale kwalifikowana na poziom niższy, np. *Der Bürgermeister möchte im nächsten Monat eine Aktion zum Thema „Schutz vor Diebstählen“ für Senioren organisieren, denn solche Fälle kommen immer öfter vor.* (R→O).

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do tego podpunktu polecenia, np.

- informuje o rezygnacji z planowania wszelkich akcji, np. *Der Computerkurs für Senioren war unsere letzte Aktion.*
- pyta o akcje, które organizują czytelnicy bloga, np. *Welche Aktionen möchtet ihr organisieren?*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
<p>Welche Aktion können wir noch machen?</p> <p>Ich sehe keinen Sinn, solche Aktionen zu organisieren.</p> <p>In unserer Schule wurden schon viele Aktionen gemacht.</p>	<p>Man muss die älteren Leute zur Bewegung motivieren und wir möchten noch solch eine Aktion für sie machen.</p> <p>Wir planen eine weitere Aktion „Hilfe für Senioren“.</p>	<p>Die nächste Aktion werden wir auch in der Schule organisieren. Wir haben vor, einen Leseabend für Senioren aus dem Altenheim zu organisieren.</p> <p>Auch die Tiere unserer Senioren brauchen unsere Hilfe und im nächsten Monat machen wir eine Aktion für die Senioren mit Tieren. Wir möchten ihnen nämlich bei der Tierpflege helfen.</p>

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.
Hallo Leute,
seit zwei Monaten organisieren meine Mitschüler und ich einen Computerkurs für Senioren.
Ich möchte Sie dort richtig verstehen.
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych (przeskakiwania z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej **w roku szkolnym 2021/22** na poziomie **A2+** (w skali ESOKJ).
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły*, *interesujący*, *fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	<ul style="list-style-type: none"> • brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (gzać) w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco</u> .

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *gn8 (Gute Nacht)*, *LG (Liebe Grüße)*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *Serie, Zeitschrift*, np. *die Serie „M jak miłość”, die Zeitschrift „Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Ich lese Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź lub wybrane podpunkty polecenia nie będą podlegały ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, Przez wyraz rozumie się jeden element oddzielony od innych przez biały obszar/spację, np. *zu Hause* (2 wyrazy), *für die Arbeit* (3 wyrazy), *10. Januar 2012* (3 wyrazy), *1780* (1 wyraz), *dreihundertsiebenundzwanzig* (1 wyraz).
2. Jako jeden wyraz liczone są:
 - wyrazy łączone dywizem, np. *Rock-Hits*, *Wegwerf-Gesellschaft*
 - formy skrócone, np. *geht's*, *gibt's*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*,
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* (1 wyraz), *Wilhelm II.* (2 wyrazy).
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. W liczbie wyrazów bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Ich lese Neue Horyzonty.* (4 wyrazy).